Pracownik z zagranicy: pierwsze 90 dni

Wszystko, czego pracodawca pilnuje od podpisania umowy do końca trzeciego miesiąca. Odhaczaj po kolei. Terminy według przepisów obowiązujących w październiku 2026 r.

1 Przed pierwszym dniem pracy

- [ ] **Sprawdź ważny dokument pobytowy i zrób kopię**
  Karta pobytu, wiza, ruch bezwizowy, zaświadczenie z MOS albo status UKR. Kopię trzymasz w aktach przez cały okres pracy i 2 lata po jej zakończeniu.
- [ ] **Ustal podstawę do pracy**
  Zezwolenie na pracę, oświadczenie (Armenia, Białoruś, Mołdawia, Ukraina), powiadomienie (UKR) albo zwolnienie z obowiązku, np. pobyt stały lub rezydent długoterminowy UE.
- [ ] **Podpisz umowę na piśmie, zanim pracownik zacznie**
  W języku, który pracownik rozumie. Jeśli umowa jest w języku obcym, w aktach musi być tłumaczenie przysięgłe na polski.
- [ ] **Porównaj umowę z zezwoleniem lub oświadczeniem**
  To samo stanowisko, wymiar i wynagrodzenie nie niższe niż w dokumencie. Minimum w 2026 r.: 4806 zł brutto (31,40 zł/h).
- [ ] **Prześlij kopię umowy przez praca.gov.pl**
  Przy zezwoleniu na pracę: przed dopuszczeniem do pracy.
- [ ] **Daj pisemną informację o prawie do związków zawodowych**
- [ ] **Badania wstępne i szkolenie BHP**
  Najlepiej z materiałami w języku zrozumiałym dla pracownika.

2 Pierwsze 7 dni

- [ ] **Zgłoś pracownika do ZUS**
  W ciągu 7 dni od rozpoczęcia pracy.
- [ ] **Oświadczenie: powiadom starostę o podjęciu pracy**
  W ciągu 7 dni, przez praca.gov.pl. Jeśli pracownik nie przyszedł: w ciągu 14 dni.
- [ ] **Obywatel Ukrainy (UKR): powiadom urząd pracy**
  W ciągu 7 dni od rozpoczęcia pracy, przez praca.gov.pl. Ta ścieżka działa do 4 marca 2027 r.
- [ ] **Zbierz dane do płac**
  PESEL (jeśli brak, trzeba o niego wystąpić), numer konta, adres, PIT-2 jeśli dotyczy.
- [ ] **Przypomnij o zameldowaniu**
  Cudzoziemiec melduje się najpóźniej w 30. dniu pobytu pod adresem.

Ile kosztuje pomyłka (kary, za każdą osobę)

3 000–50 000 zł	nielegalne powierzenie pracy, za każdego cudzoziemca
1 000–3 000 zł	brak umowy w zrozumiałym języku lub tłumaczenia
500–5 000 zł	brak wymaganych powiadomień urzędu

Stan prawny: październik 2026. Materiał informacyjny, nie porada prawna. Źródła: PIP (maj 2026), zielonalinia.gov.pl, UdSC, praca.gov.pl.

3 Dni 8–30

- [ ] **Wpisz daty ważności dokumentów do kalendarza**
  Pobyt, wiza, zezwolenie, oświadczenie. Przypomnienia na 90, 60 i 30 dni przed końcem.
- [ ] **Wniosek o pobyt składa się tylko przez MOS**
  Od 27 kwietnia 2026 r. wyłącznie elektronicznie, przed końcem legalnego pobytu.
- [ ] **Podpisz Załącznik nr 1 w MOS**
  Osoba uprawniona do reprezentacji firmy, profilem zaufanym lub podpisem kwalifikowanym. Link z MOS jest ważny 30 dni i nie da się zapisać wersji roboczej.
- [ ] **Trzymaj w aktach UPO i zaświadczenie z MOS**
  UPO potwierdza tylko wysłanie. Legalny pobyt potwierdza zaświadczenie z urzędu wojewódzkiego.
- [ ] **Daj pracownikowi odpowiedzi na pytania o życie w Polsce**
  Wypłata i ZUS, bank, NFZ, lekarz, 800+, urzędy. To zmniejsza rotację w pierwszych miesiącach.

4 Dni 31–90

- [ ] **Zanim zmienisz stanowisko, wymiar lub pensję, sprawdź zezwolenie**
  Praca na innych warunkach niż w zezwoleniu to nielegalne powierzenie pracy.
- [ ] **Zaplanuj wizytę na odciski palców**
  Pracownik musi stawić się osobiście. Termin to co najmniej 7 dni od wezwania, więc zaplanuj nieobecność.
- [ ] **Porozmawiaj z pracownikiem po 90 dniach**
  Co nadal jest niejasne? Te pytania wrócą u kolejnych osób.

5 Gdy pracownik nie przychodzi albo odchodzi

- [ ] **Zezwolenie na pracę: powiadom wojewodę**
  Na piśmie, w ciągu 7 dni, m.in. gdy pracownik nie podjął pracy, przerwał ją na ponad 3 miesiące albo skończył wcześniej.
- [ ] **Zezwolenie jednolite: powiadom wojewodę**
  Na piśmie, w ciągu 15 dni roboczych od zakończenia pracy. Pracownik ma osobny, taki sam obowiązek.
- [ ] **Wyrejestruj z ZUS i wydaj świadectwo pracy**
  Wyrejestrowanie w ciągu 7 dni.

Pracownicy zadają te same pytania? Odpowiedz raz, całemu zespołowi.

Pakiet **„First 90 Days in Poland”**: przewodnik po angielsku z logo Twojej firmy (wypłata i ZUS, bank, PESEL, pobyt i MOS, NFZ, 800+), lista na pierwszy tydzień i 30 dni odpowiedzi e-mailem na pytania pracowników.

990 zł za lokalizację. Bezpłatny wzór: **hello@expatessentials.pl** · **expatessentials.pl/for-employers**